

Azon turisták számára, kik csak pár órát tölthetnek a „Reneszánsz Gyöngyszeme” nevet is viselő, legmagasabb átlaghőmérséklettel bíró lengyel város, - Lengyelország, meleg pólusa” – Tarnów megtekintésére, a következő útvonalat ajánljuk.

A város megtekintését az ország egyik kisebb, ám egyik legszebb, **tarnowi Főtéren kezdjük**. A teret műemlék-épületek övezik, melyek között a reneszánsz építészeti stílus valódi remekei, árkádok házak találhatók. A tér közepén a kétemeletes, eredeti görökus elemeket tartalmazó, jellegzetes, tízemeleg kőből faragott emberi arcra díszített, magas attikával körülvett **városháza** áll. A reneszánsz forma Jan Maria Padovano, olasz mesternek köszönhető. A városháza harminc méteres tornyát Lengyelország legrégebbi, ma is működő, kezzel kezelhető tornyórája díszíti. A városháza mellett (dél-keleti oldalán) egy kis oszlop áll – a régi időkben ezen a helyen az elvetemült asszonyok számára peillengét állt.

A főtérről a tarnowi **Katedrális Bazilika** irányába menjünk. A város és Tarnowi Egyházközség legfontosabb szentélyében, a főoltár mögött található a monumentális, 13 méter magasságukkal Európában egyedülálló, Tarnowski (korona nagy hetmanja Jan Tarnowski, illetve Krisztófia emlékére emelt) és Ostrogski család síremlékei, melyek Lengyelországban, s talán az egész világon is a legnagyobb ilyen jellegű építmények. Az első, Jan Maria Padovano, olasz szobrászművész, a második valószínűleg a wrocławi Jan Pfistera, vagy a németalföldi Wilhelm van den Block munkája. A déli oldalhajójában figyelemre méltó, szintén Jan Maria Padovano munkája a Tarnowski hetman első felesége Barbara z Tęczynskích Tarnowska síremléke, az európai reneszánsz sír-szobrászat egyik legkiválóbb példója. A művészet ismerőit egy legkiválóbb alkotás a reneszánsz kori nő legszebb ábrázolása. A bazilika előtt II. János Pál pápa szobra, mely a világon a legkorábbi, öt megtestesítő szobrot (1981).

A Katedrális főbejárata mellett, a várfalra támaszkodó, legrégebbi téglalapú épület, a „**Mikolajowski Ház**” emelkedik (Tarnowski hetman uralkodása idején a várost körülvevő, kilencszáz méteres várfalat emelték, melynek mára csak elenyésző része maradt meg). A közel 500 éves épületben Lengyelország legrégebbi **Egyházmegyei Múzeum** kincsei találhatók. A középkortól kezdődő, gazdag egyházi művészet – festészet, szobrászat, miseruhák, kegytárgyak, dokumentumok, illetve népi művészet, népi üvegfestés kollekciója tekinthető itt meg. A múzeum látogatására érdemes részánni egy órát és az igazi kincseket megtekinteni – „Oplakiwianie z Chormanic” (Sziatás Chormanic-ból (XV. sz.) középkori krakkói festészet kiváló példánya, „Misericordia Domini” Zbylitowska Górából (kb.1450 év), „Pieta z Biecz” (Pieta Biecz-ből (kb. 1380-1400 év), „Oplakiwianie z Czarnego Potoka”/Sziatás Czarny Potok-ból (kb.1450 év), illetve a közeli Lipnica Murowanában levő, az UNESCO Kulturális és Természetvédelmi Világörökség Listáján lévő Szt. Lénárd fatemplomból származó, eredeti szárnyas oltár.

A múzeum megtekintése után a plac Katedralny/Katedrális tér felé megyünk, majd a Katedralna utcán át a plac Sobieskiego/Sobieski térre érünk. Onnan balra lefelé a Przedmieście Wiek sze városrészén áthaladva a jelenleg legismertebb, macskakövekkel borított ún. „Burek” piac térre érkezünk – itt található az a ház, amelyben 1794-ben „Lengyelország és Magyarország Hőse”, Bem József született (a tér hivatalos neve: plac Generála Józefa Bema/Bem József Tábornak tere).

A virágárusok mellett, lefelé haladva, a Najświętszej Marii Panny/Legszentebb Szűz Mária utcán megynünk tovább és elérjük **Tarnów három görökus fatemplomának egyikét a Kosciól, Na Burku”-t, Na Burku” templomot**. A templom állítólag a mai Katedrális helyén állt. Még 1400 előtt, az alakuló város részére szánt, új téglalapú építészeti stílus építésének kezdete előtt a templomot szétszedték, aztán Włók patak mellett, jelenlegi helyén újra felállították (1852-1854-ben a pataktól pár méterrel tolták el). A szentélyben, XVI. századból származó, híres irgalmas Szűz Máriát gyermekével ábrázoló, fadesszán festett kép található. A templom, a forgalmas Narutowicza utca túloldalán lévő „Stary Cmentarz”/Ótemető a legrégebbi (kb. 1787. év) és egyik legszebb neoklassz Malopolskában, temetői temploma is volt.

A „Na Burku” templom, a temető túl oldalán lévő **sw. Trójcy/Szentháromság, ún. „na Terlikówce”** templom (1527-ből), illetve Góra sw. Marcina /Szt. Márton - hegyen lévő **sw. Marcina/Szt. Márton** templom (XV. sz.-ból) az UNESCO listáján szereplő Malopolskai Faépítészeti Emlékek Útvonalához tartoznak.

Visszatérünk a Sobieski térre, balra fordulunk és... Bécsben érezhetjük magunkat. A város főútián, régi császári útvonalon – **ulica Krakowska /Kraakkói** utcán megyünk. Ez Tarnów szecessziós gyöngye, legfontosabb, jelenleg üzletek és bankok utcája. A hatalmas, többemeletes polgári házak a császári monarchia idejének klímáját idézik. Az egyik házból, XX. század 20-as éveiben, pár hónapig, az ukán emigrációs kormány székhelyé a házak között egy faszindelyes udvarház is található. Az egykori városrészi fogadó (ma városközpont) jelenleg a legismertebb lengyel **Néprajzi Múzeum**, az Európában egyedülként itt található roma történelem és kultúra állandó kiállításának székhelye. Az udvarán cigány tábor tüz mellett a sokszínű, díszes ruhában táncoló Cigány lányokat lehet megcsodálni külön kérésre, illetve eredeti tábori szekerekből álló gyűjteményt megtekinteni. Minden év júliusában a Múzeum előtt indul az „Emlék Tábor”. Ez az esemény nem csak a romák, hanem a külföldi turisták számára is igen vonzó esemény. Pár naps Tarnów környéki barangolás alatt bele lehet „kóstolni” a cigányéletbe. A cigány szekér tábor más időpontokban is bérelhető és az Óváros utcáin kocsikázva elérhető a „Ke-Moro”. A világ egyetlen roma éterme.

Tovább haladva a Krakowska utcán, elérkezünk a Petófi Sándor sétányhoz - a **Tarnowi magyar sarokba**”- Itt találhatóak magyar barátaink ajánlái: a térre vezető Székelykapu, Petófi Sándor szobra, illetve 2 kopjáta (Forgon Mihály – Tarnówban eltemetett magyar történész, és Lippóczy Norbert – Tarnów magyar díszpolgára emlékére).

A Krakowska utcán visszamenő, a „színes elefánthoz” érkezünk meg (Nowy Świat utca kereszteződése), itt a város legrégebbi kávéházában megkóstolhatjuk a város legfinomabb fagylicáját. A Sobieski térről balra fordulunk a Walowa sétáló utcára. Kelet felé sétálva gyönyörű házak látnak és a híres **Költők Padját**, amelyen Agnieszka Osiecka (ismert dalszöveg író), Jan Brzechwa (legjobb gyerekszerző költő) és Zbigniew Herbert (ismert költő) bronz alakjai foglalnak helyet. Nem messze onnan egy villamosmegálló található (1911-1942 között villamos közlekedett a városban, tarnowi villamosok, az ún. „katicabogarak” 6 percenként haladtak át a város utcáin).

A villamosmegállóból látható az ismeretlen Katona Sifja, onnan jobbra a Pilsudskiego utca nyílik (régiben Szeiminárium utca, mely a mai napig itt található, világ legnagyobb Papneveléjéről kapta nevét), amely a Strzelecki Parkba vezet, ahol Bem Apó maradványait rejtő mauzóleum található.

Tovább, keleti irányban a Walowa utcán megyünk. Elérjük a Basztowa/Bástya utcát (jobb oldalon), amely csak nevében utca, valójában lépcső. Itt, a jobb oldalon található az egyik megmaradt városfal felújított része a **Baszteja** – félbástya. Visszatérünk a Walowa utcára, nem sokkal tovább a Rybna/Halas utca sarkán Brandstetter Roman szobra áll, mely a ház sarkára támaszkodva, pipázva nézi a járókelőket. Megérkezünk a Zsidónegyedbe. A szobor mellett állva a bal oldalon a Goldhammer utca látható. Ez volt a városnegyed legfontosabb, bankok és szállodák utcája. Az utolsó, 1993-ig működő imaház az 1. számú épületben működött. A II. világháború előtt a város lakosságának majdnem fele zsidó volt, akik a város keleti részében laktak. Itt található a Malopolska egyik legrégebbi és legérdekesebb zsidó temetője. Itt is volt gettó. Tovább haladva a Walowa utcán a hivatalos magyar küldöttségek által gyakran látogatott, az 1985-ben felállított **Bem Apó szobrához** érkezünk. A szobor mögött, balra fordulva, a városkapun át a Zydowska/Zsidó utcára érkezünk Dom Florencki/Fiienze ház mellé. Itt található a Régi Zsinagóga egyetlen maradványa – **Bimá**. Manapság a Galíciai Zsidó Emlék Napok kereteiben koncertek színhelye.

A Bimá-val szemben található a már említett „Ke-Moro”, a világon egyetlen roma éterem. Tovább a Zydowska utcán ballagva, újra a Rynken azaz **Főtéren**, Tarnów legfontosabb helyén találjuk magunkat. Most már a séta után fáradtan, tele friss élményekkel gazdagodván, leülhetünk a több tucat étterem és kávéház egyikében (nem csak a Főtéren, az egész Óváros területén található) és „kulinaris lakomában” vehetünk részt. A gépkocsivezetőknek „Tarniówka” – erősítő, kőkényből készült – teát ajánljuk, hogy pedig feltöltőül kóstolják meg az ugyanilyen nevével ilkört. Már Długosz Jan, a kiváló lengyel krónikus is megírta, hogy Tarnów neve a vár környéken növegő tarrina azaz kőkény nevből származik.

1
Tarnowi főtéren kezdjük
10 perc

2
Katedrális Bazilika
30 perc

3
Egyházmegyei Múzeum
60 perc

4
„Na Burku” templom
30 perc

5
Néprajzi Múzeum
60 perc

6
„Tarnowi magyar sarokba”
15 perc

7
Költők padja
15 perc

8
Baszteja
30 perc

9
Főter
20 + 30 perc